

Itä-Suomen sosiaalityöpäivät Kuopiossa 9. ja 10.11.2009

Esittäjä Jarmo Kärki, projektipäällikkö

Aihe Sosiaalityön kehittävä kirjaaminen

Valitse saako tiivistelmän julkaista ISON nettisivuilla osiossa:

Tapahtumat – Itä-Suomen sosiaalityöpäivien materiaalit

Kyllä Ei

Tiivistelmän tekstille on varattu tilaa yhden A4:n verran. Ylimenevää tekstiä ei voida huomioida. Tiivistelmät jaetaan päivillä kaikille osallistujille.

Tiivistelmä

Tehokkain tapa tehdä sosiaalityötä ja työssä kohdattavia ilmiöitä näkyväksi on kirjoittaa niistä. Asiakaskohtaisessa sosiaalityössä kirjoitetaan paljon: sosiaalityöntekijä merkitsee muistiin asiakkaan elämäntilannetta, avuntarvetta, arvioidaan asiakkaan tarvitsemasta tuesta, sopimuksia hoidoista, hallintopäätöksiä ja lausuntoja eri tahoille. Asiakaskirjaamista voidaan hyvällä syyllä pitää sosiaalityön tiedontuotannon kulmakivenä. Jos asiakaskirjaaminen on laadukasta, tietosisällöltään relevanttia ja tiedon muoto etukäteen mietittyä, näistä muistiinpanoista hyötyvät sosiaalityön asiakkaan ja työntekijän lisäksi myös käytännön työtä yleisempi tietämysrakente, kuten tilasto- ja indikaattorituotanto.

Valtakunnallisessa Sosiaalialan tietoteknologiahankkeessa (Tikesos-hanke) on kartoitettu sosiaalihuollon dokumentaatiotarpeita vuodesta 2005 alkaen. Hankkeessa pyritään yhtenäistämään sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmissä käytettävät minimitietosisällöt ja -rakenteet myös sosiaalityön eri osa-alueiden osalta. Näiden palvelukohtaisien asiakastietojen keräämistä ja kuvaamista varten koottiin työryhmiä, joiden jäseniksi kutsuttiin kunkin aihealueen sosiaalityön asiantuntijoita ja ammattilaisia ympäri Suomea. Työryhmät toimivat määräjän kokoontuen useampiin päivän mittaisiin työpajoihin ja valmistellen oman tehtäväalueensa asiakastietokuvaukset. Kaikkien sosiaalihuollon lakisääteisten tehtäväalueiden tietotarpeet, lastensuojelusta aikuissosiaalityön sekä vanhussosiaalityöhön, on nyt kartoitettu ja kuvattu. Hankkeen raportteihin ja tuotoksiin voi tutustua verkossa osoitteessa www.tikesos.fi.

Nykyisin sosiaalityössä käsiteltävät asiakastiedot vaihtelevat palvelun antajittain, jopa työntekijöittäin, mikä asettaa asiakkaat eri asemaan toisiinsa nähden, vaikeuttaa palvelun antajien keskinäistä yhteistyötä ja estää tiedon vaihtoa asiakkaan asioissa. Tehokkaasti toimivan sähköisen tiedonhallinnan edellytyksenä on sosiaalityössä käsiteltävien tietojen valtakunnallinen yhtenäisyys ja huomion kiinnittäminen rakenteisen tiedon kehittämiseen.

Pelkkä tietosisältöjen tai -rakenteiden yhtenäisyys ei kuitenkaan vielä riitä takaamaan onnistunutta kirjaamista. Kirjaaminen vaatii välineiden, kuten tietojärjestelmien, lisäksi dokumentoinnin ja kirjoittamisen taitoja. Monet sosiaalityöntekijät kipuilevat kirjaamisen kanssa. Nykyisin sosiaalityön kirjaamisohjeistus ja -koulutus on sidoksissa työorganisaatioon tai ohjelmistoon. Poikkeuksena on lastensuojelu, josta on saatavilla yleisiä kirjaamisohjeita ja -vinkkejä. Tikesos-hankkeessa tähän ongelmaan pyritään vastaamaan käynnistämällä erityinen laadukkaan sosiaalialan kirjaamisen kehittämisosio vielä vuoden 2009 lopulla. Ehkä siinä saadaan määritettyä yhtenäisiä ja organisaatoriippumattomia kirjaamisen periaatteita myös sosiaalityön kirjaamisen tueksi.